

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. F. L. CSc., N.,** proti žalovanému: **B. S., spol. s r. o., C.,** IČO: X., **o zaplatenie 91 266,68 Eur (2 749 500,-- Sk) s príslušenstvom,** na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Cbs 3/2007-94 z 28. mája 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. januára 2004 súd vylúčil vzájomný návrh žalovaného na samostatné konanie. Žalobca bol súdom vyzvaný k zaplateniu súdneho poplatku s upozornením, že konanie bude zastavené, ak si túto povinnosť nesplní. Predmetnú výzvu žalobca prevzal 22. mája 2007, avšak súdny poplatok vo výške 86 800,-- Sk v lehote 10 dní od prevzatia výzvy nezaplatil. Preto súd konanie zastavil v zmysle ustanovenia § 10 ods. 1 zák. č. 71/1992 Zb. v znení novely zák. č. 150/1993 Z. z. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca odvolanie, v zákonom stanovenej odvolacej lehote podľa ustanovenia § 204 ods. 1 O. s. p. Uviedol, že v konaní č. 28 Cb 16/01 vedeného Krajským súdom v Bratislave bol vylúčený vzájomný návrh žalovaného pod č. sp.: 7 Cbs 3/2007 na samostatné konanie. Domnieva sa, že vylúčením veci došlo k nesprávnemu obsadeniu súdu, čím mu bol odňatý zákonný sudca.

Výzvou zo dňa 7. októbra 2003 mu bol určený súdny poplatok vo výške 108 025,-- Sk v nesprávnej výške, voči ktorému sa odvolal. Na pojednávaní dňa 29. januára 2004 žalobca rozšíril žalobu o 592 228,30 Sk na sumu 3 766 433,-- Sk. Uznesením z 29. januára 2004 mu súd vylúčil vzájomný návrh na samostatné konanie. Výzvou č. k. 3 Cb 54/04-13 ho súd vyzval na úhradu poplatku vo výške 158 700,-- Sk, voči ktorému sa odvolal a tiež obmedzil svoj vzájomný návrh na 2 749 500,-- Sk. Výzvou č. k. 7 Cbs 3/2007-81 z 11. mája bol žalobca vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 86 800,-- Sk, voči ktorému dňa 29. mája 2007 podal námietky. Tvrdí, že jeho námietkami sa súd nijako nezaoberal, rovnako ako ani s odvolaniami podanými zo dňa 2. decembra 2003 a dňa 24. júna 2004.

Ďalej tvrdí, že námietkami podanými dňa 29. mája 2007 preukázal, že vyrubený súdny poplatok bol určený z nesprávnej výšky nároku uplatneného v pôvodnom konaní, z ktorého bol jeho vzájomný návrh vylúčený. Domnieva sa, že rozhodnutie o vyrubení súdneho poplatku nie je preskúmateľné, nakoľko výška súdneho poplatku nezodpovedá výške základu pre výpočet súdneho poplatku jeho vylúčeného vzájomného návrhu.

Poplatková povinnosť zo vzájomného návrhu zo dňa 7. októbra 2003 bola začatá bez toho, aby bolo prvé pôvodné konanie ukončené. Takýto postup je nezákonný a domnieva sa, že pokiaľ súd odvolaniu z 2. decembra 2003 mlčky vyhovel, potom v konaní o výzve zo dňa 11. mája 2007 bráni prekážka veci rozhodnutej. A naopak pokiaľ odvolaniu z 2. decembra 2003 nevyhovel, potom mu v zastavení súdneho konania č. k. 7 Cbs 3/2007 poukazom na výzvu zo dňa 11. mája 2007 bráni prekážka litispendencie. Nakoniec, pokiaľ boli rozhodnutia nesprávne, bol súd povinný tieto rozhodnutia zrušiť alebo zmeniť, teda rozhodnúť o jeho podaných opravných prostriedkoch.

Dodal, že v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. právo súdu vyrubiť súdny poplatok z rozšírenia vzájomného návrhu zaniklo dňa 21. decembra 2007. Po 29. januári 2004 do roku 2008 výšku uplatnenej pohľadávky len znižoval.

Z uvedených dôvodov žalobca navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na prejednanie veci, ako i zákonnému sudcovi.

S podaním tohto odvolania súčasne uhradil súdny poplatok vo výške 100 Eur za predmetné konanie a požiadal súd, aby konal o úhrade vzájomnej pohľadávky v takej výške, aké je týmto poplatkom zaplatené. Oznámil, že v časti, ktorá by ním uhradený poplatok prevyšovala, berie čiastočne svoj návrh späť. Zároveň požiadal, aby mu bolo oznámené, o akej výške jeho nároku sa v tomto prípade bude konať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Z predloženého spisu vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod spisovou značkou 28 Cb 16/01 vyplýva, že žalobca B. S., spol. s r. o., sa domáhal proti žalovanému Ing. F. L. peňažného plnenia vo výške 1 013 500,-- Sk, titulom vrátenia hodnoty investícií. V priebehu konania podaním zo dňa 20. januára 2003 sa žalovaný domáhal proti žalobcovi vzájomným návrhom (č. I. X.) zaplata istiny vo výške 3 174 000,-- Sk. Výzvou č. k. 28 Cb 16/01-326 zo dňa 7. októbra 2003 bol žalovaný Ing. F. L. vo veci vzájomného návrhu uplatnenej istiny vo výške 2 160 500,-- Sk vyzvaný na zaplata súdneho poplatku vo výške 108 025,-- Sk s upozornením, že ak v lehote do 8 dní od doručenia výzvy súdny poplatok nebude zaplatený, súd konanie zastaví. Základ pre výpočet súdneho poplatku vo výške 2 160 500,-- Sk súd určil ako rozdiel medzi sumou 1 013 500,-- Sk, ktorú si uplatnil žalobca svojou žalobou z 18. augusta 2000 a sumou 3 174 000,-- Sk, ktorú si uplatnil žalovaný svojím vzájomným návrhom z 20. januára 2003 proti žalobcovi.

Ďalej na pojednávaní dňa 29. januára 2004 žalovaný Ing. F. L. rozšíril svoj vzájomný návrh (č. I. X.) proti žalobcovi B. S., spol. s r. o. o 592 433,-- Sk a požiadal súd, aby žalobcovi uložil zaplatiť istinu vo výške 3 766 433,-- Sk z titulu neuhradeného nájomného, v zmysle zmluvy o nájme bytových a nebytových priestorov z 1. júna 1995. Súd tento vzájomný návrh žalovaného uznesením č. k. 7 Cbs 3/2007 z 29. januára 2004 vylúčil na samostatné konanie z dôvodu, že doterajší priebeh konania a predmet sporu nevytváral podmienky na spojenie veci. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 22. marca 2004.

V tomto konaní výzvou z 10. mája 2004 pod č. k. 3Cb 54/04-13 súd opätovne žalobcu Ing. F. L. vo veci zaplattenia istiny vo výške 3 174 000,-- Sk vyzval na zaplattenie súdneho poplatku vo výške 158 700,-- Sk za podaný návrh. V hlavičke tejto výzvy bola predmetná vec označená na zaplattenie istiny vo výške 3 174 000 Sk, pričom žalobca Ing. F. L. si vzájomným návrhom z 29. januára 2004 uplatnil istinu 3 766 433,-- Sk.

Podaním zo dňa 24. júna 2004 žalobca čiastočne vzal späť svoj návrh o 1 016 933,-- Sk a domáhal sa zaplattenia 2 749 500,-- Sk s príslušenstvom (č. l. X.). Súd ďalšou výzvou z 11. mája 2007 označenou pod č. k. 7Cbs 3/07-81 vyzval žalobcu Ing. F. L. vo veci zaplattenia istiny vo výške 2 749 500,-- Sk na zaplattenie súdneho poplatku vo výške 86 800,-- Sk za podaný návrh.

Odvolaním napadnutým uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Cbs3/07-94 súd konanie zastavil z dôvodu, že žalobca nezaplatil súdny poplatok.

Ak súd vzájomný návrh vylúči na samostatné konanie, potom pôvodný žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok z tohto vzájomného návrhu. Tým, že súd právoplatne rozhodol, že vzájomný návrh podľa ustanovenia § 97 ods. 2 O. s. p. sa vylučuje na samostatné konanie, uvedené právo uplatňované žalobcom už nemá povahu vzájomného návrhu, podaného podľa ust. § 97 O. s. p.

Na vzájomný návrh sa primerane použijú ustanovenia o návrhu na začatie konanie, jeho zmene a späťvzatie (§ 97 ods. 3 O. s. p.). Preto žalobca ako poplatník poplatkového úkonu bol povinný zaplatiť súdny poplatok z podaného návrhu v zmysle ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 71/1992 Zb.).

Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že po právoplatnosti uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. januára 2004 o vylúčení veci – vzájomného návrhu, žalobca Ing. F. L. zobral čiastočne späť svoj návrh ešte pred prvým pojednávaním. Napriek tomu súd nepostupoval v súlade s § 96 O. s. p. a tromi výzvami určoval povinnosť zaplatiť súdny poplatok z podaného návrhu.

O poplatkovej povinnosti uloženej žalobcovi krajský súd nerozhodol v súlade so zákonom č. 71/1992 Zb. Týmto zákonom je síce z návrhu – poplatkového úkonu určená povinnosť k úhrade súdneho poplatku a zároveň je ním vymedzený i následok jej nesplnenia. V predmetnej veci prvostupňový súd žalobcu niekoľkými výzvami opätovne vyzýval k zaplateniu súdneho poplatku, pritom tieto výzvy boli označené rôznymi číslami súdnych konaní, nezhodujúce sa s číslom predloženého spisu, znejúce na rôznu výšku súdneho poplatku, z ktorého však nie je možné určiť, z akého základu bol vypočítaný súdny poplatok. Preto napadnuté uznesenie je v tejto časti nezrozumiteľné a nepreskúmateľné.

S podaním predmetného odvolania žalobca súčasne uhradil súdny poplatok vo výške 100 Eur a požiadal súd, aby konal vo veci v takej výške, aké je týmto poplatkom zaplatené. Zároveň oznámil, že v časti, ktorá by ním uhradený poplatok prevyšovala, berie čiastočne svoj návrh späť. Jedná sa o dispozičný úkon žalobcu v zmysle ustanovenia § 96 O. s. p., ktorým sa súd prvého stupňa musí riadiť. Ide o procesný úkon voči súdu, ktorým žalobca prejavuje svoju vôľu, aby sa o veci, resp. časti veci meritórne nerozhodovalo.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací odvolaním napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. f/ a h/ O. s. p.).

Týmto rozhodnutím je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O. s. p.)

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 31. augusta 2010

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová